

TER BESLISSING

Aan Staatssecretaris

nota

Concept verzamelbrief inburgering

Datum
01-07-2025

Onze referentie
2025- [redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Bijlage(n)
4

Aanleiding

Op verzoek van de Kamercommissie J&V is, voorafgaand aan het (geannuleerde) commissiedebat op 10 juni jl., een brief opgesteld over de voortgang van het inburgeringsstelsel. Gezien de portefeuillewissel n.a.v. het vertrek van de voormalig staatssecretaris van Justitie & Veiligheid wordt een aangepaste versie van deze brief aan u voorgelegd ter verzending.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud van bijgevoegde voortgangsbrief inburgering en verzending van deze brief aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- De voortgangsbrief inburgering behandelt 5 onderwerpen:
 1. Voortgang Wi2021 en Wi2013
 2. Tussenevaluatie Wi2021
 3. Herstelactie gezinsmigranten met Turkse nationaliteit
 4. Flexibel inburgeringsonderwijs
 5. Motie van het lid Ceder
- De brief is intern afgestemd met WBJA en extern met VNG, Divosa, DUO en COA.
- De planning is om deze brief nog voor de start van het zomerreces naar de Tweede Kamer te sturen. Deze planning hangt samen met het verzoek van de Kamercommissie om inzicht in "de actuele stand van zaken" en het informeren van de Tweede Kamer over een uitgevoerde herstelactie door DUO (punt 3 in de brief).

Inhoud brief

1. **Voortgang Wi2021 en Wi2013:** In de brief worden cijfers van DUO weergegeven over o.a. de instroom en uitstroom onder de Wi2013 en Wi2021. Van de totale instroom onder de Wi2021 (N=111.639) is inmiddels 10% uitgestroomd. Het grootste gedeelte hiervan (41%) is (tijdelijk) vrijgesteld en 33% is uitgestroomd omdat zij hebben voldaan aan de inburgeringsplicht. De uitstroom uit het 'oudste' cohort (2022) is met 20% aanzienlijk hoger dan het gemiddelde van 10% over de totale instroom. In dit cohort begint de uitstroom dus op gang te komen. Dat past bij het beeld dat het stelsel in 2022 traag op gang kwam en de inburgeringstermijn van 3 jaar pas in de tweede helft van dit jaar voor veel inburgeraars zal gaan verlopen.

Ook verwijst u naar recent gepubliceerde Jaarrapportage en het Dashboard Statistiek Wet inburgering over het jaar 2024 van het CBS. Het CBS publiceert hier jaarlijks over in juni, de laatste keer was op 23 juni jl.

Datum
01-07-2025

Onze referentie
2025-

2. Tussenevaluatie Wi2021, waaronder drie onderzoeken: Er zijn drie onderzoeken bij de verzamelbrief gevoegd, die onderdeel vormen van de tussenevaluatie. Deze tussenevaluatie wordt in het einde van dit jaar opgeleverd, waarna er een overkoepelende beleidsreactie zal worden gegeven. Daarom is het voorstel niet inhoudelijk in te gaan op de resultaten van deze onderzoeken in deze brief. De reden om deze onderzoeksrapporten nu wel al openbaar te maken is om gemeenten en taalaanbieders in staat te stellen aan de slag te gaan met de uitkomsten van de onderzoeken. In het kort zijn de belangrijkste conclusies van deze onderzoeken:

- Derde rapportage onderzoek perspectief inburgeraars: In dit onderzoek wordt o.a. de vraag gesteld wat wordt gezien als meerwaarde van inburgeren en wat het inburgeren moeilijk maakt. Uit het onderzoek blijkt dat inburgeraars over het algemeen positief zijn over de Wi2021. Opvallend is de grote diversiteit in ervaringen door inburgeraars, waarbij o.a. een duidelijk onderscheid blijkt in de ervaringen van asielstatushouders en gezinsmigranten.
- Vierde meting van de Marktmonitor: Op dit moment is er voor de meeste onderdelen voldoende aanbod voor de vraag van gemeenten en inburgeraars (asielstatushouders Wi2013 en gezinsmigranten Wi2013 en Wi2021). Gemeenten hebben vrijwel volledig dekkend aanbod gerealiseerd voor de asielstatushouders Wi2021. Uit het onderzoek blijkt dat veel gemeenten in het komende jaar nieuwe aanbestedingen voor het inburgeringsaanbod gaan starten. Op basis van de ervaringen die in de afgelopen jaren zijn opgedaan, willen gemeenten en aanbieders in de nieuwe contracten duidelijkere afspraken maken over de verdeling van risico's en verantwoordelijkheden.
- Onderzoek werkzame elementen ondersteuning asielzoekers en asielstatushouder: In dit rapport zijn werkzame elementen geïdentificeerd bij de ondersteuning van asielzoekers en statushouders naar financiële (zelf)redzaamheid. De werkzame elementen hebben betrekking op (de inhoud van) het ondersteuningsaanbod, contact en communicatie met asielzoekers en statushouders en samenwerking tussen betrokken partijen bij het bieden van ondersteuning bij financiële zelfredzaamheid.

3. Herstelactie gezinsmigranten met Turkse nationaliteit: U informeert de TK over een uitspraak die de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op 4 september 2024 heeft gedaan in een zaak van een gezinsmigrant met een Turkse nationaliteit die in combinatie met een machtiging tot voorlopig verblijf (mvv) een verblijfsvergunning heeft verkregen en over de gevolgen hiervan voor de uitvoeringspraktijk. DUO heeft de circa 200 Turkse gezinsmigranten persoonlijk geïnformeerd over het feit dat zij niet hoeven te voldoen aan de inburgeringsplicht en compensatie kunnen krijgen van gemaakte kosten. Hierover is tevens gecommuniceerd via de websites van DUO en Divosa.

4. Flexibel inburgeringsonderwijs: U informeert de TK over uw inzet op flexibel taalonderwijs, om zo de combinatie van het leren van de taal met participatie zoveel mogelijk te stimuleren.

5. Motie van het lid Ceder: U informeert de TK over een pilot waarbij Meedoenbalies van vier azc's jonge azc-bewoners hebben geïnformeerd over lokale MDT-trajecten en hen actief naar deze trajecten hebben doorverwezen. Er is een handreiking beschikbaar gesteld waarin de geleerde lessen worden gedeeld, verspreid en toegepast. Hiermee wordt de motie van het lid Ceder (CU), om bij het borgen van de kennis en expertise van de Maatschappelijke Diensttijd (MDT) trajecten specifiek in te gaan op de manier waarop vrijwillige maatschappelijke inzet kan worden ingezet om integratie en inburgering te bevorderen, afgedaan.

Datum
01-07-2025

Onze referentie
2025-

Toelichting

Ontwikkelingen hiervoor

De voortgangsbrief is opgesteld n.a.v. een verzoek van de Kamercommissie om in aanloop naar een (i.v.m. de kabinetsval uiteindelijk geannuleerd) commissiedebat inzicht te krijgen in de stand van zaken van de uitvoering van inburgering. Op 24 juni 2024 is door voormalig minister van SZW Karien van Gennip een uitvoeringsbrief over inburgering naar de Tweede Kamer gestuurd. Dit is de laatste keer dat de TK is geïnformeerd over de voortgang op de inburgering. De voormalig staatssecretaris van Justitie & Veiligheid heeft daarna op 26 november jl. een (beleidsarme) brief naar de TK gestuurd, waarmee drie onderzoeken in het kader van de tussenevaluatie aan de TK zijn aangeboden.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Concept verzamelbrief Inburgering	Verzenden aan TK	
2	Derde deelrapportage perspectief inburgeraars	Bijlage bij verzending	
3	Monitor werking en ontwikkeling van de inburgeringsmarkt 4e meting 2025	Bijlage bij verzending	
4	Rapport ondersteuning van asielzoekers en statushouders richting financiële (zelf)redzaamheid	Bijlage bij verzending	